

Mektubatı Rabbani 1. 266. mektubtan….

İkinci binin müceddidi İmamı Rabani k.s. ashab sevgisi ve aralarındaki ihtilafları bir çok mektubunda dile getirmiş ve güzel bir şekilde yorumlamıştır.. Sağlam yol budur, bunun ötesine gitmek ilhad ve sapmaktır….

Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'a Hulefai Raşidîn'den dolayı gelen eziyetlendirmeler, torunlar ı tarafından gelen eziyetlendirme gibidir. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu:

"Allah Allah Ashabım hakkında (sakının) onları benden sonra hedef tutmayın (onların aleyhine konu şmayı n.) Kim onlar ı severse beni sevdiği için onları sever, kim onlara bu'z ederse bana bu'z ettiği için onlara bu'z eder. Kim onlara eziyet ederse muhakkak bana eziyet etmi ş tir, bana eziyet eden muhakkak Allah'a eziyet etmi ş tir. Kim Allah ve Resülüne eziyet ederse so - rumlu tutulmas ı (hesaba çekilmesi) umulur."

Allahu Azze ve Celle şöyle buyurdu: “**Allah ve Resulüne eziyet e-denlere Allah, dünya ve ahirette lanet etmi ştir.”**

Ashab arasında vaki olan olaylar, harbler, çekişmelere gelince; bunları güzel bir hamil ile manaland ırmalıdır. Onlar ı heva ve ı rkç ı l ı k taassubundan uzak tutmak gerekir. Taftazani (Şerhul Akidin Yazar ı) Hz. Ali'nin sevgisinde çok ileri olmas ı yla beraber ş öyle dedi: "Ashab aras ı nda olan olaylar harbler, hilafet hakk ı nda değildi, belki ictihadda olan bir hata idi. (Şerhul Akaidin üzerine yaz ı lan) Hayalî isimli Ha ş iyede, "Muaviye ve adamlar ı , Hz. Ali'nin zaman ı nda en efdal olduğunu kabul etmeleriyle birlikte onun itaat ı ndan, bir ş üpheden dolay ı ç ı kt ı lar; o ş üphe, "Hz. Osman ' ı n katillerinden k ı sas ı

terk edeceği endi
ş
esi idi."

Kara Kemal Haşiyesinde Hz. Ali'den nakledil di ki, şöyle buyurdu: "Kardeşlerimiz bizim üzerimize azd ılar, onlar kafir ve fas
ı
k değillerdir, çünkü onlar
ı
n te'villeri vard
ı
r."

Şüphesiz ictihad hatası levm ve ta'ndan uzaktır, bu kişiden çirkin muamele kaldırılmıştır.

Ashabın tamamı, Hayrul Beşerin (sallallahu aleyhi ve sellem) sohbe-tine riayetle ancak hayırla anmak gerekir. Onlar
ı
seven Peygamberi (sallallahu aleyhi ve sellem) sever. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ş
öyle buyurdu "Onlar
ı
seven beni sevdiği için onlar
ı
sever, onlara bu'z eden bana bu'z ettiği için onlara bu'z eder. Yani Ashab
ı
mla alakal
ı
mahabbet, benimle alakal
ı
mahabbetin ta kendisidir. Ayn
ı
ş
ekilde onlarla alakal
ı
bu'z, benimle alakal
ı
bu'zun ta kendisidir."

Bizim Hz. Ali'nin muhaliflerini de sevmemizden asla bir maksadımız yoktur, belki bize gerekli olan, onlardan dolay ı (sebep olduklar ı sava ş lar, karga ş al ı klardan dolay ı) eziyetlenmemiz, üzülmemizdir. Zira sonuçta bu i ş Resulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) ula şı r. Fakat haklıya hakl ı , haks ı za haks ı z deriz. Hz. Ali (r.a.) hakl ı idi, muhalifleri hatada idiler. (İctihad hatas ı .) Bundan fazlas ı fuzulî (söz) olur. Bu meselenin incelenmesi, Hoca Muhammed E ş ref e yaz ı lan mek-tuptad ı r,
(1. Cilt, Sayfa 229, 251. Mektup)
oraya müracaat edilsin.

(1. Cilt, 251. Mektup, Sayfa 229)

Bilki Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabının tamamı azamet sahibi büyük zat-lardır. Hepsini tazim ve hürmetle zikretmek gerekir. Hatîb, Enes (r.a.) 'ten rivayet etti ki: Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "Allah beni seçti, benim için ashab seçti, onların içinden bana hısım (akrabalar) seçti, ensar seçti. Kim beni onlar içinde muhafaza ederse (hakkıma riayet ederse), Allah o kişiyi korusun, kim bana onlar hususunda eziyet ederse, Allah o kişiye eziyet versin."

Tabaranî İbni Abbas (radıyellahu anhüma) dan rivayet etti ki Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu. **"Kim ashabıma söverse onun üzerine Allah'ın, meleklerin, bütün insanların laneti olsun."**

İbni Adiyy, Aişe'den (radıyellahu anhâ) rivayet etti ki; Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu, "Ümmetimin en şerlileri as-habıma aleyhine cür'et edenlerdir. (Dil uzatanlardır).

Fakat bimek gerekir ki Hz. Ali'ye muhalif olanlar hatada idi, Hak Hz. Ali tarafında idi. Lakin bu

hata ictihad hatas ı olunca, bu ki ş i Levmden uzak oldu, sorumluluk ondan kalkt ı , İmam Amed'den "Mevak ı f" şarihi naklettiği gibi "Cemel ve siffîn vakalar ı içtihattan dolay ı meydana geldi."

"Temhîd" kitabında Şeyh Ebu Şekur Essâlimi açıkladı ki, Ehli Sünnet vel Cemaat şu görüşe gittiler ki, Muaviye (r.a.) Ashabtan bir taife ile birlikte hata üzere idiler, hatalar ı ictihadî idi.

"Savaik" kitabında Şeyh ibni Hacer dedi. "Muaviye'nin, Ali ile çekişmesi içtihattan dolayı idi. Bu itikad ı Ehli Sünnet itikad ı sayd ı .

Ulemanın sözleri "İçtihadi hata" olduğu sözüyle doludur, İmam Gazali, Kadî Ebu Bekr ve diğerleri bunu böyle aç ıkladılar, îmam Ali'nin muhaliflerini fasıklıkla ve sapıklıkla vasıfl amak doğru değildir.

Kadı, "Şifa" kitabında der ki, imam Malik (r.a.) "Kim Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'ın ashab ı ndan birisine söverse Ebu Bekir, Ömer, Osman, Muaviye veya Amr ibn As (rad ı yallahu anhum ecmain), eğer bunlar dalalet üzeredirler, kafirlerdir derse, o ki ş i

öldürülür. Eğer insanlar
ı
n sövmeleri gibi bir
ş
eyle söverse,
ş
iddetli
ş
ekilde cezaland
ı
r
ı
l
ı
r.

Hz. Ali'nin muhalifleri, Gulatı Rafizîlerden bazılarının dediği gibi kafir değillerdir. Bazılarının dediği gibi fas
ı
k değillerdir. Bu görü
ş
ü "Mevak
ı
f" kitab
ı
, ashabtan pek çoğuna nisbet etti. Nas
ı
l olmas
ı
n ki muhakkak Ai
ş
e Sıddıka (validemiz) Talha, Zübeyr onlarla birlikte idi. Halbuki Talha ve Zübeyr, Cemel sava
şı
nda
öldürülen on üç bin ki
ş
i aras
ı
nda vard
ı
: Muaviye (r.a.) daha ortaya ç
ı
kmam
ış

t
ı
. Bunlar
ı
fas
ı
k, sap
ı
k saymak, hiçbir müslüman
ı
n cür'et etmiyeceği
ş
eydir, ancak kalbinde maraz ve bat
ı
n
ı
nda habaset (pislik) olan müstesnad
ı
r.

Bazı alimlerin sözlerinde bulunan Muaviye (r.a.) hakkındaki "Zülüm" sözünün söylenmesinin maksad ı şudur ki; "Muaviye imamı cairdir" yani Ali'nin zaman
ı
nda hilafete lay
ı
k olmad
ı
ğ
ı
d
ı
r. Yoksa sonuçta zulme ve fıska götüren zulüm manas
ı
nda değildir. "Hatada idiler" sözü üzerine ziyade etmek caiz değildir. Nas
ı
l caiz olsun ki; Hz. Muaviye Allah'
ı
n ve kullar
ı
n hakk
ı
nda adil bir îmam idi; "Savaik" kitab
ı

nda böyledir.

Eğer Yezid hakkında böyle söylense, ona cevaz vardır, Muaviye (r.a.) hakkında "Hata" dan başka şey söylenmesi çirkindir.

Halbuki sağlam isnadlarla rivayet edilen hadisi şeriflerde, Peygam-berimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Muaviye (r.a.) için dua etti, "Allah'ım ona yazı ve hesabı öğret, onu azabtan koru."

Başka bir duasında, "Allah'ım onu (Muaviye'yi) hidayete ulaşan ve hidayet edici eyle." Peygambenmizin (s.a.v.) duası makbuldür.

Geride geçen kısımda İmamı Malik, Muaviye'ye sövmeyi büyük günah kabul etmiş ve öldürülmesine fetva vermiş ti. Ona sövenleri Ebu Bekir, Ömer ve Osman'a yapılan hakaretler gibi görmüştür.

Ey kardeş bilki Muaviye bu olaylarda tek başına değildi. Tahminen ashabı kiram'ın yarısı ona ortak idi. Eğer Ali ile savaşanlar kafir ve fas

ı
k ol-salar dinin yaras
ı
ndan itimat kalkar. (O din ki onlar
ı
n tebliği ile bize ula
ş
t
ı
). Buna ancak z
ı
nd
ı
k olan izin verir ki bunun maksad
ı
da dini iptaldir.

Ey kardeş bu fitnenin çıkmasına sebep, Osman'ın (r.a.) öldürülmesi ve kısas yapılmasını istemekti. Talha ve Zübeyr Medine'den k
ı
sas
ı
n gecikmesi sebebiyle ç
ı
kt
ı
lar. Bu i
ş
te onlara Ai
ş
e-i Sıddîka uygunluk göster di ve Cemel Vakas
ı
meydana geldi. Bu Cemel vakas
ı
nda onüçbin sahabe
öldürüldü. (Allah hepsinden raz
ı
olsun). Ayn
ı
sava
ş
ta Talha ve Zübeyr'de
öldürüldü. Bu ikisi cennetle müjde-lenen on ki
ş

idendir. Bu sava
ş
tan sonra Muaviye
Şam'dan ç
ı
kt
ı,
onlara kat
ı
ld
ı
. Bu defa Sıffîn harbi meydana geldi.

İmamı Gazali bu muhaberebelerin hilafet için olmadığını açıkladı. Belki Hz. Ali'nin hilafetinin evvelinde meydana gelen k ıs
as hükmünün ifa edilme-siydi. İbni Hacer (r. Aleyh) bu sözü Ehli Sünnet itikad
ı
ndan sayd
ı
.

Hanefî fakihlerinin büyüklerinden olan Şeyh Ebu Şekûr Essalîmi şöyle dedi: Muaviye'nin Ali ile çeki şmesi hilafet işinde idi.
Zira Peygambe-rimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Muaviye (r.a.)'ye
ş
öyle buyurmu
ş
tur, "İnsanlara melik olursan, onlara yumu
ş
ak davran" Bu sözden dolay
ı
Muaviye'nin hilafete arzusu ortaya ç
ı
km
ış
t
ı
. Fakat o hatada idi. Ali (r.a.) hakl
ı
idi. Zira o vakit, Ali'nin hilafet vakti idi.

Bu iki söz arasını şöyle birleştirebiliriz, ihtilafın sebebi evvela kısasın geri kalması idi. Sonra hilafete geçmek arzusu i
ş
e kar
ış
t
ı
. Bu iki durumda da ictihad eden eğer hatada ise sevaptan tek derece al
ı
r. Eğer isabet ederse iki derece, belki on derece al
ı
r.

Ey evlat Ashab arasıdaki bu kargaşalıklarda en sağlam yol olaylar hakında susmakta, bunların kavgalar
ı
ndan uzak durmakt
ı
r.

Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), "Ashabım arasında olan olaylardan uzak durun."

Yine buyurdu ki, "Ashabım zikredilince kendinizi tutun."

Yine buyurdu, "Allah, Allah Ashabımı hedef tutmayın." Yani Asha-bım hakkında Allah'tan korkun sakının, Levm ve taan oklar
ı
n
ı
za onlar
ı
hedef yapmay
ı
n.

İmam Şafî (rahmetullahi aleyh) buyurdu; aynı şekilde bu söz Ömer ibni Abdul Aziz'den

nakledildi: Şu (harbler, karga şalıklar) bir kan idi, Allah bizim ellerimizi on-dan temizledi bizde lisanlarımızı ondan temizleyelim. Bu sözden anlaşıldı ki, lisana da onların hatasının konuşmamak gerekir.